

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

v é g z é s e

Az ügy száma: Kfv.III.37.753/2022/2.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Gyurán Ildikó előadó bíró, Dr. Suba Ildikó bíró, Dr. Sugár Tamás bíró, Dr. Bérces Nóra bíró

A felperes: felperes1 (cím1)

A felperes képviselője: Balogh, Bihari, B.Szabó, Jean, Zalavári és Társai Ügyvédi Iroda (cím2)

Az alperes: Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal (2800 Tatabánya, Bárdos László utca 2.)

Az alperes képviselője: Dr. Kósa Mónika Szidónia kamarai jogtanácsos

Az I.r. alperesi érdekelt: I. rendű alperesi érdekelt Egyesület (cím3)

Az I. r. alperesi érdekelt jogi képviselője: Dr. Kis. N. Csaba ügyvéd (cím4)

A II. r. alperesi érdekelt: II. rendű alperesi érdekelt Egyesület (cím5)

A II. r. alperesi érdekelt jogi képviselője: dr. Mózes Ákos ügyvéd (cím6)

A per tárgya: földforgalmi ügyben indult jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a II. r. alperesi érdekelt, 22. sorszám alatt

A felülvizsgálni kért jogerős ítélet: a Győri Törvényszék 2022. június 30-án kelt 103.K.700.242/2022/17. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a II. rendű alperesi érdekelt felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A befogadhatóság alapjául szolgáló tényállás

[1] 2019. december 11-én a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII.25.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Khvr.) 1. számú mellékletének 10. pontja szerint indult környezeti hatásvizsgálati eljárás eredményeként a hatóság a szakhatósági állásfoglalásokat figyelembe véve 2020. február 25-én kelt és 2020. március 27-én véglegessé vált KE-06/KTO/00156-7/2020. számú határozatával a felperes részére környezetvédelmi engedélyt adott helyszín kutatási területen tervezett külszíni bányászati tevékenységre. E határozat miatt 2020. augusztus 7-én a lakosság panasszal élt. A bejelentés nyomán indult kivizsgálás során az alperes jogszabálysértést észlelve 2020. augusztus 11-én határozatát hivatalból visszavonta, ezzel egyidejűleg a felperes külszíni bányászati tevékenységre vonatkozó környezetvédelmi engedély kiadása iránti kérelmet elutasította. Az alperes a Khvr. 10.§ (4) bekezdés a) pontjára, az 5. § (2) bekezdés c) pontjának cb) alpontjára és a Khvr. 6.§ (1) bekezdésére hivatkozással megállapította, hogy az engedélyt megadó határozat jogszabálysértő módon nem vette figyelembe teljeskörűen több szakkérdés vizsgálatának eredményét. Így csak az indokolás tartalmazta Pilismarót község jegyzőjének 982/2020. számon kiadott tájékoztatását, a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal kormány megbízotti kabinet állami főépítésének KE/8/5-1/2000. számú feljegyzésében foglalt megállapításokat, a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Esztergomi Járási Hivatal Földhivatali Osztálya által a termőföld mennyiségi védelmének követelményei tekintetében lefolytatott szakkérdés vizsgálatáról készült, 10.129/2/2019. számú feljegyzését. Az alperes határozatának csak az indokolásában rögzítette továbbá, hogy a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Tatabányai Járási Hivatal Hatósági Főosztály Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály a KE-06/EP/2208-2/2019. számú feljegyzésében a kulturális örökségvédelmi szakkérdés vizsgálatának eredményeként megállapította, hogy a vizsgált terület a közhiteles hatósági nyilvántartás adatai szerint két ismert, nyilvántartott lelőhelyet érint. Amennyiben a bányatevékenység kiterjesztése a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Kult.tv.) 7.§ 20. pontja szerint nagyberuházásnak minősül, úgy az engedélyezési folyamat megkezdéséig előzetes régészeti dokumentáció készítése szükséges.

[2] A felperes az alperes határozatával szemben előterjesztett keresetében a határozat hatályon kívül helyezését vagy megsemmisítését kérte. Jogszabálysértésként jelölte meg az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 120.§ (1) és (2) bekezdéseit, a Khvr. 10.§ (4) bekezdésének a) pontját, 5.§ (2) bekezdés c) pontját, a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 15/B.§-át, a Kult. tv. 7.§ 20. pontját, továbbá a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 91/D.§ (2) bekezdését.

[3] Előadta, hogy az alperesi határozat indokolása hiányos, nem tartalmazza azt a tény, hogy Pilismarót község önkormányzatának képviselő-testülete a településrendezési eszközöknek a tervezett kotrási tevékenységet lehetővé tevő módosítása mellett döntött, így a HÉSZ nem képezheti akadályát a felperes tevékenységének. Tévedett a hatóság az engedély visszavonásakor, mivel a teljes állásfoglalást tekintve nincs kizárási ok, a jegyző hozzájárult az engedély kiadásához.

Az Állami Főépítész KE/8/5-1/2020. számú állásfoglalása szintén tartalmazza, hogy a vizsgálat a hatáskörébe nem tartozik.

[4] A szakhatósági állásfoglalások hozzájárultak a környezetvédelmi engedély kiadásához, így azok nem alapozhatták meg az engedély visszavonását. Az alperes a hatáskörét túllépte akkor, amikor a szakhatósági állásfoglalásokat ezzel ellentétesen

értelmezte, és ennek hatására döntött a már véglegessé vált határozat visszavonásáról. A szakhatósági állásfoglalás köti a hatóságot.

[5] Kifejtette, az engedély kiadásakor nem merült fel egyetlen környezeti elem vonatkozásában sem kizáró ok, az épített és természetes környezet minden elemére kiterjedt a hatóság eljárásra, amelynek eredményeként kiadott környezetvédelmi engedély tekintetében a hatóság nem sértette meg a Khvr. 6.§ (1) bekezdésének rendelkezéseit.

[6] A Kvt. 91/D.§ (2) bekezdésében foglaltak szerinti módosításra vagy visszavonásra csak akkor kerülhet sor, ha a közérdek érvényre juttatása érdekében a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási, illetve közegészségügyi vagy talajvédelmi szempontok miatt szükséges. Jelen ügyben az alperes ilyen közérdeket nem jelölt meg.

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperes KE-06/KTO-042559-2/2020. számú határozatát megsemmisítette.

[8] A Kúria a Kfv.VI.38.029/2021/7. számú ítéletével a törvényszék ítéletét hatályon kívül helyezte és az eljárás bíróságot új eljárás lefolytatására, valamint új határozat hozatalára utasította. Az új eljárásban a Kp. 20.§ (4) bekezdése alapján a bíróságnak értesítenie kellett az alapvető jogok biztosát a perbelépés lehetőségéről, aki nem kívánt érdekeltként perbelépni.

Az elsőfokú ítélet

[9] A törvényszék ítéletében az alperes határozatát megsemmisítette. A bíróság megállapította, hogy a felperes a hivatalból indult, az engedély visszavonását eredményező eljárásban ügyfélnek minősült, így jogosult az ezen eljárásban hozott döntéssel szemben a közigazgatás per megindítására is.

[10] A felperes alappal hivatkozott arra, hogy alperes a környezetvédelmi engedélyt megadó határozatban legfeljebb feltételként írhatta volna elő, hogy a létesítési, építési engedély iránti kérelem előterjesztéséig a településrendezési eszközökkel az összhangot meg kell teremteni.

[11] Környezetvédelmi engedély iránti kérelmet elutasító okként nem lehet arra hivatkozni, hogy egy beruházás folytatható-e vagy sem az adott termőföldön. A környezethasználati eljárásban az a vizsgálati szempont, hogy környezetvédelmi szempontból merül-e fel a tevékenység gyakorlását kizáró indok, míg a földvédelmi eljárásban kell azt vizsgálni, hogy a termőföld más célú hasznosítása engedélyezhető-e vagy sem.

[12] Az örökségvédelmi hatóság által kért hatástanulmány készítésére vonatkozóan az alperes visszavonhatta volna határozatát és módosításra irányuló eljárás keretében kellett volna felhívnia a felperest, hogy csatolja hiánypótlás keretében azt.

[13] Mind a termőföld védelme vonatkozásában felmerült szakkérdés, mind a kulturális örökségvédelmi szakkérdés vonatkozásában a környezetvédelmi hatóságnak a szakmai kompetenciával rendelkező szakhatóságot meg kell keresni. Az Ákr. 55.§ (1) bekezdése alapján a szakhatósági állásfoglalások kötik a hatóságot, így azzal ellentétes döntést nem hozhat.

[14] A törvényszék szerint a Ktv. 91/D.§ (2) bekezdése szerinti közérdeket érintő érdeksérelmet bizonyítani kell, önmagában lakossági panaszra, tanulmányra hivatkozni nem elegendő az adott érdekek alátámasztására. A földvédelmi érdeket és a közérdeket összemosni

nem lehet, a jogszabály csak a visszavonásra ad ezen okra hivatkozással lehetőséget, az engedély iránti kérelem elutasítására nem.

[15] Összességében a bíróság megállapította, hogy az engedély iránti kérelem elutasításának feltételei nem álltak fenn, mivel olyan körülményekre hivatkozott az alperes, amelyek nem alapozták meg a kérelem elutasítását.

A befogadás iránti kérelem

[16] A jogerős ítélettel szemben a II. rendű érdekelt jogszabálysértések megjelölése mellett felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) és ab) alpontjára hivatkozással. A felülvizsgálati kérelme befogadását megítélése szerint a joggyakorlat egységének, továbbfejlesztésének biztosítása, és a jogkérdés különleges súlya, társadalmi jelentősége indokolja. Befogadás iránti kérelme egyéb indokot nem tartalmazott.

[17] Az előterjesztett felülvizsgálati kérelem többek között kiterjed a szakkérdés hatósági vélemény és szakhatósági állásfoglalás jogértelmezésére, a közérdekű bejelentést követően hivatalból indított eljárás eredményére, a településkép romlása és a HÉSZ módosításával kapcsolatos kérdésekre, valamint az önkormányzat perbelépés lehetőségéről való tájékoztatására, perbeállítására a környezetvédelmi ügyekben.

A Kúria döntése és jogi indokai

[18] A felülvizsgálati kérelem befogadása nem indokolt.

[19] A Kp. 117. § (4) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – indokolni nem kell. A 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve.

[20] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

- a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata
- aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,
- ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,
- ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,
- ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve
- b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet – a felperes befogadási kérelmében megjelölt indokok mellett – a Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt valamennyi befogadási ok alapján megvizsgálta, és megállapította, hogy a befogadás feltételei nem állnak fenn.

[21] A Kúria mindenekelőtt hangsúlyozza, a befogadásról szóló döntés azt a célt szolgálja, hogy a Kúria az egyedi ügyek intézésében is elláthasson jogegységi funkciót. Ebből következően a befogadásról szóló döntés során a Kúriának nem az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét, hanem az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát kell vizsgálnia. Önmagában a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat jogsértő jellegére való hivatkozás nem alapozza meg a befogadást.

[22] A Kúria a joggyakorlat egységének biztosítása – a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont –érdekében a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha a jogerős határozat olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés vonatkozásában a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn.

[23] Alapot adhat a felülvizsgálatra az is, ha a jogerős határozat által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat ugyan kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel már nem támogatható.

[24] A Kúria megítélése szerint sem az alperes határozata, sem a felülvizsgálati kérelem nem vetett fel olyan, az ügy érdemét adó elvi jelentőségű jogkérdést, amellyel kapcsolatban a bírói gyakorlat nem egységes, illetve nem valószínűsíthető, hogy jelen ügy kapcsán a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, a jogegység megbomlásának a veszélye állna fenn, ilyet a Kúria sem tárt fel jelen ügyben.

[25] Társadalmi jelentőségre alapozott oknál fogva – Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpont – a felülvizsgálati kérelem befogadásának akkor van helye, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége miatt indokolt. E befogadási feltétel azt követeli meg, hogy a döntés a társadalom szélesebb körére – legalább áttételesen – jogi hatást gyakoroljon. A Kúria szerint azonban jelen ügy a jogalanyok széles körét sem közvetett, sem közvetlen módon nem érinti, rájuk semmilyen formában nincs kihatással. A Kúria továbbá nem észlelte a felülvizsgálati kérelemben foglalt jogkérdések tömeges számban történő előfordulását sem.

[26] Az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárása kezdeményezésének szükségessége sem merült fel, ennek hiányában a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ac) alpont alapján sem volt befogadható a felülvizsgálati kérelem.

[27] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerint a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelmére, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegésre alapozott felülvizsgálat a bíróság tisztességes eljárásának és a közigazgatás tisztességes ügyintézésének a kontrollját jelenti. A kógens, Kp. 117. § (4) bekezdés rendelkezéséből következően ezen befogadási ok fennállását indokolni kell, mégpedig kifejezetten a befogadhatóság körében. A felülvizsgálati bíróság kiemelten hangsúlyozza azt is, hogy a befogadással érintett döntésben a jogorvoslati kérelem által taglalt jogszabálysértésekről nem foglalhat állást, arra ugyanis kizárólag a felülvizsgálati kérelmet érdemben elbíráló, az eljárást befejező ítéletében vagy végzésében kerülhet sor. A felperes ilyen jogsérelemre nem hivatkozott.

[28] A Kp. 117. § (4) bekezdés második mondata értelmében a 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti befogadási ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A felperes

felülvizsgálati kérelmében ilyen döntésre nem hivatkozott, következésképpen ezen ok alapján sem volt helye a befogadásnak.

[29] A felperes felülvizsgálati kérelme felsőbb bírósági iránymutatást igénylő kérdést nem vet fel, ezért a Kúria a rendkívüli jogorvoslati eljárásnak minősülő felülvizsgálati eljárás lefolytatására nem látott indokot.

[30] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdés alapján megtagadta.

Az alkalmazott jogszabályok

[31] Kp. 118. § (1) és (3) bekezdés

A döntés rövid tartalma

[32] *Elvi jelentőségű jogkérdés hiányában a felülvizsgálati eljárás lefolytatása nem indokolt. A jogerős ítélettel az egyént ért jogsérelem önmagában társadalmi jelentőséggel, különleges súllyal nem bír.*

Záró rész

[33] A végzés ellen a Kp. 116. § d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

[34] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadása tárgyában a Kp. 118. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül határozott.

Budapest, 2022. október 26.

Dr. Sperka Kálmán s. k.

a tanács elnöke Dr. Gyurán Ildikó s. k.

előadó bíró

Kúria
III.Kfv.37.753/2022/2

7

Dr. Suba Ildikó s. k.

bíró

Dr. Sugár Tamás s. k.

bíró

Dr. Bérces Nóra s. k.

bíró